Jaarverantwoording Kinderopvang 2022, gemeente Zwolle

Inleiding
De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen: Kinderdagverblijven (KDV), Buitenschoolse Opvang (BSO), Gastouderbureaus (GOB) en Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO). Gemeenten zijn volgens de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvangvoorzieningen. Het College van burgemeester en wethouders legt over de uitvoering van haar taken jaarlijks verantwoording af aan zowel de gemeenteraad (de horizontale toezichthouder), als de Inspectie van het Onderwijs (de interbestuurlijk toezichthouder). Verantwoording richting de Inspectie vindt plaats via de jaarverantwoording. Deze moet uiterlijk 1 juli worden ingediend en betreft het verslag van het voorgaande jaar.

Wettelijke normen voor de taakuitvoering worden weer toegepast
Na twee jaren (2020 en 2021) waarin de uitbraak van het coronavirus een sterk stempel drukte op de kinderopvangsector, waren de gevolgen in het jaar 2022 beperkt te noemen. De Inspectie zal de normen die gelden voor de wettelijke taakuitvoering dan ook weer toepassen.

Opbouw van de Jaarverantwoording
De jaarverantwoording over 2022 bestaat uit twee delen. Deel A van de vragenlijst bevat vragen over de uitvoering van de wettelijke taken. Deel B bevat benchmarkgegevens die u kunt gebruiken om de gegevens van uw gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio, en gegevens op landelijk niveau.

DEEL A

De vragen in deel A hebben betrekking op de volgende vier wettelijke taken van gemeenten:

1. Het uitvoeren van de registertaak van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen.
3. Het laten uitvoeren van de verplichte onderzoeken door de GGD.
4. Handhavend optreden.

1 Criterium Registervoering

Toelichting wettelijke taak

Het LRK moet juist en volledig zijn gevuld en het moet actueel zijn. Mogelijke tekortkomingen hierin zijn:

- Wijzigingsverzoeken die niet (op tijd) zijn verwerkt;
- Niet correcte aanduiding van het aanbod van gesubsidieerde voorschoolse educatie;
- Het ontbreken van de publicatie van onherroepelijke juridische handhavingsbesluiten (aanwijzing, boete, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang en exploitatieverbod).

NB: Wijzigingen die de houder niet heeft doorgegeven vallen buiten dit criterium.
NB: Het gaat bij dit criterium uitdrukkelijk om het op orde zijn van het LRK, niet om het op orde zijn van GIR-Handhaven en/of GIR-Inspecteren.

Verantwoordingsinformatie registervoering

Was het LRK gedurende het jaar 2022 juist, volledig en actueel?

- (●) Ja
- ( ) Nee, niet helemaal

2 Criterium tijdig afgehandelde aanvragen KDV, BSO, GOB, VGO

Toelichting wettelijke taak

Dit criterium betreft het tijdig afhandelen van alle aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen die door de gemeente zijn ontvangen in de periode van 1 oktober 2021 tot 1 oktober 2022. Voor deze termijn is gekozen, omdat aanvragen die aan het einde van deze periode binnenkomen nog voor 31 december 2022 kunnen worden afgehandeld.
Voor het tijdig afhandelen wordt een termijn gehanteerd van tien weken, eventueel vermeerderd met de (in het LRK vastgelegde) opschorting. Binnen deze termijn moet de voorziening in het LRK de vervolgstatus ‘geregistreerd’, ‘afgewezen’ of ‘ingetrokken’ hebben gekregen.

NB: Ingetrokken aanvragen vallen buiten dit criterium.

Verantwoordingsinformatie tijdig afgehandelde aanvragen

De gemeente heeft in de periode 1 oktober 2021 tot 1 oktober 2022 35 aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen ontvangen, waarvan er 34 tijdig afgehandeld zijn. Dit betekent dat 97.1% van de aanvragen tijdig afgehandeld is.

In de *Controlelijst tijdig afgehandelde aanvragen* (zie Mijn DUO) kunt u vinden welke aanvragen niet tijdig zijn afgehandeld. Wilt u hieronder toelichten waarom deze aanvragen niet tijdig afgehandeld zijn?

In 2022 is één aanvraag niet tijdig afgehandeld. Dit was een aanvraag voor een nieuwe locatie waarbij het nog onzeker was of deze locatie daadwerkelijk ging starten. Uiteindelijk is de aanvraag ingetrokken.

3 Criterium uitvoering inspecties

Toelichting wettelijke taak

Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. Hierbij geldt het volgende:

I. Ieder geregistreerd kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, en gastouderbureau moet jaarlijks worden onderzocht. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden.
II. Elke nieuwe voorziening voor gastouderopvang dient voor registratie onderzocht te worden.
III. Tenminste 5% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang moet jaarlijks worden onderzocht (de zogenaamde steekproef).

I. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde en nieuwe KDV, BSO en GOB

De GGD heeft in het verslagjaar 2022 153 van de 155 voorzieningen geïnspecteerd. Dat betekent dat 98.7% van de voorzieningen is geïnspecteerd.

In de *Controlelijst geïnspecteerde voorzieningen KDV, BSO, GOB* (zie Mijn DUO) kunt u vinden welke voorzieningen niet zijn geïnspecteerd. Wilt u hieronder toelichten waarom deze voorzieningen niet zijn geïnspecteerd?

In 2022 zijn twee locaties niet geïnspecteerd.
Eén locatie is niet geïnspecteerd omdat deze voorziening in 2022 wel geregistreerd stond maar niet in exploitatie is genomen. De houder heeft nog onvoldoende personeel kunnen vinden om te locatie in exploitatie te nemen.
De tweede locatie is wel in 2022 geïnspecteerd maar het inspectierapport is niet tijdig afgerond (na 1 maart 2023).

II. Verantwoordingsinformatie inspecties nieuwe VGO

De gemeente heeft in het jaar 2022 bij 29 van de 29 nieuwe VGO een onderzoek voor registratie laten uitvoeren. Dat betekent dat 100 % van de nieuwe VGO vóór exploitatie en registratie is geïnspecteerd.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

III. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde VGO (de zogenaamde steekproef)

Op 1 januari 2022 stonden 226 VGO geregistreerd. Hiervan zijn er 57 in de loop van jaar uitgeschreven en niet geïnspecteerd. Het aantal VGO dat de basis vormt voor het percentage geïnspecteerde voorzieningen is daarom 169.

De GGD heeft in het jaar 2022 75 VGO geïnspecteerd. Dat betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 44.4% bedraagt.

Op 1 januari 2023 is de Wet kinderopvang gewijzigd. De wetswijziging houdt in dat het vanaf 2023 verplicht is om jaarlijks een steekproef van minimaal 50% van de geregistreerde VGO te inspecteren. Tevens dient iedere geregistreerde VGO minstens 1 keer per 3 jaar geïnspecteerd te worden. Het ministerie van SZW heeft hiervoor in 2022 al extra middelen beschikbaar gesteld. Dit maakte het voor gemeenten en GGD'en financieel mogelijk om in 2022, vooruitlopend op de wettelijke verplichtingen per 2023, alvast een start te maken met de intensivering van het toezicht op de gastouderopvang.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op het percentage geïnspecteerde VGO in uw Gemeente.

De gemeente Zwolle heeft de afgelopen jaren stapsgewijs toegewerkt naar een inspectiepercentage van 50% en verwacht dit in 2023 ook te kunnen waarmaken.

4 Criterium Handhaving

Toelichting wettelijke taak

Als er sprake is van tekortkomingen heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaving. In sommige omstandigheden kan het College van burgemeester en wethouders echter afzien van handhaving. We noemen dit beredeneerd niet handhaven. Voorbeelden van redenen voor beredeneerd niet handhaven zijn: het niet meer in exploitatie zijn van de voorziening, zicht op legalisatie en strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Informatie over het gebruik van GIR-Handhaven door de gemeente

Maakte uw gemeente gedurende het jaar 2022 gebruik van GIR-Handhaven?

- (●) Ja, tijdens het hele jaar
- ( ) Ja, gedurende een deel van het jaar
- ( ) Nee, wij hebben de GIR in 2022 niet gebruikt

Verantwoordingsinformatie inzet van herstelaanbod

Wanneer er tijdens een inspectie tekortkomingen zijn geconstateerd, kan de GGD-inspecteur de houder in bepaalde gevallen een herstelaanbod doen. De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkoming voor afronding van het inspectierapport te herstellen. Dit herstelaanbod is een eerste actie om de tekortkomingen op te lossen.
N.B.: Ook als de tekortkomingen wel zijn hersteld, is het mogelijk dat de gemeente er, gezien de aard van de tekortkoming, voor kiest een vervolgactie in te zetten.

Onderstaande tabel geeft, naast een beeld van de inzet van herstelaanbod, ook een beeld van het resultaat van het herstelaanbod dat in het verslagjaar door de GGD is ingezet.

Tabel 1: Inzet en resultaat van herstelaanbod op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten, dus met en zonder handhavingsadvies

Zwolle 2022	**Aantal**	**Percentage**
Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming	4646	98.1%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod	9	0.2%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod	81	1.7%
Tekortkoming hersteld	*80*	*1.7%*
Tekortkoming niet hersteld	*1*	*0%*
Totaal	**4736**	**100%**

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingstrajecten bij rapporten met advies 'handhaven'

Wanneer het inspectierapport definitief is geworden, wordt het ter beschikking gesteld aan de gemeente. De gemeente moet vervolgens alle rapporten waarin de GGD het advies 'handhaven' geeft, oppakken.

De GGD heeft 236 afgeronde inspecties uitgevoerd. In 8 van deze inspectierapporten werd de gemeente geadviseerd te handhaven conform het handhavingsbeleid. Dat betekent dat het percentage rapporten met een handhavingsadvies 3.4% bedraagt.

Naar aanleiding van de 8 inspectierapporten met handhavingsadvies heeft de gemeente 8 handhavingstrajecten ingezet. Dat betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

De gemeente Zwolle heeft 8 rapporten met een handhavingsadvies opgepakt in 2022. Deze rapporten hadden betrekking op 7 KDV-voorzieningen in de gemeente.
In één geval is er afgezien van het handhaven op één overtreding vanwege verzachtende omstandigheden. De houder had ervoor gekozen om een vast gezicht op de groep te zetten die de VE-opleiding voor 80% had afgerond. Door langdurige ziekte zag de houder op dat moment geen andere optie. De GGD heeft geadviseerd rekening te houden met de afweging en de gemeente heeft dit advies overgenomen en bewust niet gehandhaafd.
In één ander geval (in 2 rapporten naar voren gekomen) is bewust niet gehandhaafd vanwege concreet zicht op legalisatie. Hier wordt gestreefd om binnen een redelijke termijn te werken naar volledige naleving van de regelgeving.
In 5 gevallen is gekozen om, conform handhavingsbeleid te handhaven.
In die 5 gevallen is een aanwijzing opgelegd. Er is gekozen voor een aanwijzing omdat in de meeste gevallen de overtredingen inmiddels al waren verholpen en de aard van de overtredingen geen strengere maatregel rechtvaardigde.

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij tekortkomingen

Onderstaand overzicht geeft weer in welke mate de gemeente handhavingsacties heeft ingezet.

NB: het totaal beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen bedraagt 19. Het onderaan in tabel 2 genoemde totaal kan hiervan afwijken (groter zijn) doordat gemeenten in de praktijk soms meerdere soorten acties inzetten op dezelfde tekortkoming. In dergelijke gevallen tellen de percentages ook op tot meer dan 100%.

Tabel 2: Ingezette handhavingsacties op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten met een handhavingsadvies (NB: dit is inclusief de tekortkomingen in deze rapporten die hersteld zijn na herstelaanbod)

Zwolle 2022	**Aantal**	**Percentage**
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop een handhavingsactie is ingezet	5	26.3%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd, omdat de tekortkoming is opgelost na herstelaanbod	11	57.9%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd vanwege andere redenen	3	15.8%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarvoor geen handhavingsactie is geregistreerd	0	0%
Totaal	19	**100%**

Op de in totaal 19 tekortkomingen uit alle inspectierapporten met een handhavingsadvies heeft de gemeente:

- 5 keer een handhavingsactie ingezet,
- 11 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege herstel na herstelaanbod,
- 3 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen, en
- 0 keer geen handhavingsactie geregistreerd.

De gemeente heeft op een aantal tekortkomingen beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen dan herstel na herstelaanbod en/of er is sprake van tekortkomingen waarbij geen handhavingsactie is geregistreerd. Wilt u de gevallen waarvoor dit geldt hieronder toelichten?

In één geval is er afgezien van het handhaven op één overtreding vanwege verzachtende omstandigheden. De houder had ervoor gekozen om een vast gezicht op de groep te zetten die de VE-opleiding voor 80% had afgerond. Door langdurige ziekte zag de houder op dat moment geen andere optie. De GGD heeft geadviseerd rekening te houden met de afweging en de gemeente heeft dit advies overgenomen en bewust niet gehandhaafd.
In één ander geval (in 2 rapporten naar voren gekomen) is bewust niet gehandhaafd vanwege concreet zicht op legalisatie. Hier wordt gestreefd om binnen een redelijke termijn te werken naar volledige naleving van de regelgeving.

5. Aanvullende toelichting (niet van invloed op de beoordeling van de uitvoering van de wettelijke taken)

De doelstelling van toezicht en handhaving op de kinderopvang is: het bevorderen van veilige en kwalitatief hoogstaande kinderopvang. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kunnen gemeenten ook andere activiteiten (laten) uitvoeren die aan dit doel bijdragen. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan preventieve handhavingsactiviteiten, zoals houderbijeenkomsten, en specifieke aandachtspunten in toezicht en handhaving.

Indien gewenst, kunt u hieronder aangeven welke activiteiten er (naast de wettelijke taken) in 2022 in uw gemeente zijn uitgevoerd.

In 2022 heeft onze gemeente vooral ingezet op het in beeld brengen van de kwaliteit van de gastouderopvang. Door een hoger percentage te inspecteren en door uitgebreide inspecties hebben we dit in beeld kunnen brengen.

Het jaar 2022 werd, landelijk gezien, gekenmerkt door personeelstekorten in verschillende sectoren. Ook was er sprake van Oekraïense ontheemden die moesten worden opgevangen. Deze, en eventuele andere ontwikkelingen, kunnen invloed hebben gehad op de kinderopvangvoorzieningen en de uitvoering van toezicht en handhaving kinderopvang hierop in uw gemeente.

Indien gewenst, kunt u hieronder aangeven of en zo ja, hoe er in 2022 sprake is geweest van ontwikkelingen die invloed hebben gehad op de uitvoering van toezicht en handhaving kinderopvang in uw gemeente.

Wij hebben dit vooral terug kunnen zien in het sterk verminderde aantal aanvragen tot exploitatie voor nieuwe locaties.
Daarnaast zijn de overtredingen die zijn geconstateerd in een aantal gevallen te relateren aan het personeelstekort (bijvoorbeeld een vast gezicht die de VE-opleiding nog net niet heeft afgerond toch inzetten omdat er geen andere optie is). Wij hebben geen toename gezien in overtredingen op het gebied van het verplichte aantal beroepskrachten.

DEEL B

Benchmarkgegevens

De volgende tabellen kunnen worden gebruikt om de gegevens van de gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio en gegevens op landelijk niveau.

Percentage tijdig afgehandelde aanvragen	**2022**
Zwolle	97.1%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	98.2%
GGD-Regio	96%
Landelijk	96.7%

Percentage uitvoering inspecties KDV, BSO, GOB	**2022**
Zwolle	98.7%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	98.8%
GGD-Regio	98.8%
Landelijk	97.4%

Percentage nieuwe VGO geïnspecteerd voor registratie	**2022**
Zwolle	100%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	100%
GGD-Regio	100%
Landelijk	99.8%

Steekproefpercentage geregistreerde VGO geïnspecteerd	**2022**
Zwolle	44.4%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	48%
GGD-Regio	36.6%
Landelijk	37.9%

Herstelaanbod	**% tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden 2022**	**% tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2022**
Zwolle	1.7%	1.7%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	1%	1%
GGD-Regio	2.1%	2%
Landelijk	1.5%	1.4%

Percentage inspectierapporten met advies Handhaven	**2022**
Zwolle	3.4%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	12.8%
GGD-Regio	4.7%
Landelijk	15.4%

Handhaving 2022	**% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop een handhavingsactie is ingezet**	**% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is vanwege herstel na herstelaanbod**	**% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is vanwege andere redenen**	**% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop geen handhavingsactie is geregistreerd**
Zwolle	26.3%	57.9%	15.8%	0%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	72.2%	10.7%	14.8%	3.8%
GGD-Regio	48.9%	21.5%	27.4%	2.7%
Landelijk	66.4%	8.6%	19.2%	9.7%